

25.11.96

VERGİCİNİN DÜNYASI

CİHAT ÇETİNKAYA

Bedelsizin bedelini kim ödeyecek?

Kamuoyunda uzun süre tartışıldıktan sonra Cumhurbaşkanı'nca imzalanarak yürürlüğe giren Bedelsiz İthalat Tebliği geçen hafta yeni bir boyut kazandı. Dünya ve Maliye literatüründe Bedelsiz İthalat yurt dışında ikamet eden kimselerin yine yurt dışında buldukları süredeki tasarruflarını Türkiye'ye yöneltmek için kullanılan bir yöntemdir. Türkiye'de yeni bir Bedelsiz İthalat tanımıyla karşı karşıyayız. Türkiye'de ikamet eden Türk vatandaşları 50.000 DM tasarruflarını bir yıl süre ile vadeli mevduat hesabında tuttukları takdirde her 50.000 Mark için bir adet dört yaşından büyük olmamak kaydıyla otomobil ithal izni alabileceklerdir.

Türkiye'de cebinde 50.000 Mark tasarrufu bulunan ve bu tasarrufunu bir yıl süre ile Ziraat Bankası şubelerine % 10 faiz ile verebilecek olan sınıfın ve kitlenin resmi adı son dönemdeki deyimî ile rantiyecidir. Rantiye sınıfı için yaratılan bu imkanın savunulur hiçbir yönü bulunmamaktadır. İthal otomobil pazarını elinde tutan ve bugüne kadar sistem sayesinde trilyonlar kazanan rantiyeciler sınıfına bizzat Devlet eliyle yeni bir imkan tanımıştır. Elinde 500.000 Mark bulunan bir galericinin hem 10 adet lüks Avrupa otomobil ithal etmesi hem de Devletin % 10 faiz geliri olan 50.000 Markı alması çift kaymaklı kadayıf olmuştur. Mesele bununla da bitmemektedir. Rantiyecinin Bedelsiz İthalat hakkını yine % 10 gibi bir bedelle pazarlaması durumunda (ki bu bir realitedir) rantiyecinin 50.000 Mark daha ekstra karı doğacaktır. Dünyanın hiçbir yerinde dövizde yıllık % 20 kazandıran bir sistemi bulamaz ve savunamazsınız. Ancak rantiyecinin etkin olduğu siyasi rejimler için bunun aksini de savunamazsınız. Çünkü her şey apaçık ortada.

Diyelim ki Bedelsiz İthalat nedeniyle yurt içinde ve yurt dışında toplam 10.00 hesap açıldı. Bu bir yıl vadeli hesaplarda toplanan paranın 50.000.000 Mark olması demektir. 31.12.1996 tarihi itibarıyla bir Alman Markı'nın 70.000 Türk Lirasına eşit olacağını varsayarsak bu hesaplardaki toplam nakit paranın Türk Lirası karşılığı 35 trilyon olacağı sonucuna ulaşırız. Burada karşınıza iki önemli durum çıkmaktadır.

1- Hükümet 500 milyon mark rezerv parayı, liradan beş sıfır atma operasyonunda, iyi bir kaynak olarak görecektir ve muhtemelen son günlerde sıkça konuşulan Yeni Lira Alman Markı'na bağlı olarak değişime sunulacaktır. İddiamız, batıya bağlanmak ve batının güdümüne girmek. Eh! Biz de öyle yapıyoruz, ABD Dolarına değil de, milyonlarca Türk'ün yaşadığı artık Türkiye'nin bir parçası gibi gördüğümüz Almanya'nın para birimine bağlanıyoruz. Elimizde de 500 milyon mark rezerv olduğuna göre korkaca kibir durum yoktur. Eğer 10.000 hesap açılmazsa ne olacak? Bence bunun çözümü Türkiye'de ikamet eden yabancılara da Bedelsiz İthalat hakkı vermektir. Onlar da dünya vatandaşı olduklarına göre Türkiye'de yaşamının ve rantiyeci olmanın bir şans olduğunu anlamalıdır.

2- En iyimser tahminle 1997 yılı sonunda bir Alman Markı'nın Türk Lirası karşılığı 120.00 lira olsa, 21.12.1997 günü itibarıyla Devletimizin bankalarındaki 500.000.000 markı mevduat sahiplerine ödeyeceğini düşünürsek Türk Lirası ile 66 trilyon ile Cumhuriyet tarihinin en büyük borç ödemesi ile karşı karşıya kalınacaktır. Herkesin dikkatini bu noktaya çekmek istiyorum. Aralık 1997 ayından veya bütün 97 yılı boyunca KIT ürünlerine % 100 zam yapılırsa da 35 trilyon alınıp 66 trilyon ödemesinin ekonomimize yükleyeceği 31 trilyon yükü Türk vatandaşının, işçisinin, emeklisinin, ücretlisinin ödemesi mümkün değildir. Kaldı ki rantiyecinin keyfi için bu ödemeye gerek var mıdır?

Her şeye çözüm bulunduğu gibi 66 trilyon ödememizin de çözümü hiç şüphesiz bulunacaktır. Banka hesaplarındaki 500 milyon markı karşılık gösterip para bastırma işi kolay. Borçlarını da eskaza ödersen 1988'de gelecek siyasi iktidar atışten gömlek gibi bu devleti yönetmeye çalışsın.

Değerli okurlarım 10.000 adet rantiyeci hesabı açılmayabilir, bu rakam çok aşağılarda kalabilir. Bir ekonomist olarak Bedelsiz İthalat hesaplarının sayısının az olması için dua ediyorum. Aksi halde Türk ekonomisinde yalnızca bu boyutlarıyla kara bir delik daha açılması ihtimali kuvvetle muhtemeldir ve bu deliği rantiyeciler sınıfı açacak, Türk halkı köylüleriyle, işçisiyle, memur ve emeklisizlerle enflasyon denilen canavarın dişleri arasında ezilerek bunun bedelini ödemek zorunda kalacaktır.

Ekonomik Bülten İnternet Web adresi:
<http://www.medyatext.com/ekonomikbulten>
E-Mail adresi: cetinkaya-eb@medyatext.com